

Advent a Vánoce 2020

Marie

Těhotná dívka se raduje. Čeká dítě, může mít dítě. To není žádná samozřejmost. Zároveň se asi i bojí, vždyť stačí tak málo a dítě se nenarodí. Záhy pomluvy, řeči, podezření: S kým to dítě má?! A snoubenec Josef ji chce potichu propustit. Ať si to vyřeší sama. Nakonec Josef zůstane, pochopí, postará se. Na poslední chvíli se musejí vydat na cestu – kvůli šikaně starověkých berních úředníků, kteří si potřebují sečíst daňové poplatníky.

Marie bez komentáře přivede na svět dítě a položí je do jeslí. O pár dní později nese dítě do chrámu k obrázce a stařec Simeon, prorok, poprvé Marii naznačí: „I tvou vlastní duši pronikne meč.“ (L 2,35) Dítě roste, jenže občas se místo se svými vrstevníky baví raději s vykladači zákona, vlastně vykládá vykladačům zákona zákon. A matka Marie mu nerozumí, nechápe.

Z dívky Marie je žena Marie, praktická žena, která ví co a jak. Jednou pomáhá na čísi svatbě. Ten její syn se pořád nežení. Dojde víno. Pomoz jim – volá na syna. Je hrdá na jeho výjimečnost. Přimlouvá se za svatebčany. Syn podivuhodně dodá víno na svatbu, která už málem zkrachovala. Hrdá matka. Chtěla by mít vnoučata, jenže její syn odešel z domu a nemá kde spát. Její syn učí lidi o Bohu, o Boží blízkosti. Nerozumí mu, matka nerozumí cestě svého dítěte. Vrat' se domů – prosí ho. A její syn, její dítě, za svou

rodinu prohlašuje učedníky, zástupy nemocných a také společensky vyděděných. Matka je stále trpělivě nablízku, stále je připravena pomoci a být se svým dospělým dítětem.

A potom se dívá bezmocně za Jeruzalémem na Ježíšovu smrt. Meč opravdu protíná její duši. Stojí u hrobu. Ještě by umyla a pomazala jeho tělo, než je položí do hrobu. Zůstává s učedníky a snad je s nimi i svědkem toho, co přijde po Velikonocích.

Andělovi, který jí oznamuje, že porodí dítě, řekne: „Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova.“ (L 1,38) Nejsem nejdůležitější na světě. Ukaž mi, Bože, cestu. Ovlivni mě. Chci se ptát, chci naslouchat. Použij si mě. Chci tu být k něčemu, chci Ti být k něčemu...

Evangelista Lukáš o ní nenápadně poznamenává: „Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom.“ (L 2,19) Třeba nerozuměla, co se děje kolem, čeho je součástí, kdo je její syn, ale neodložila to stranou. Přemýšlela i o věcech, o kterých se nepřemýšlí snadno, o smyslu, o podstatě, o Bohu, o důvodech, proč tu jsme. A nezapomněla na tu chvíli, kdy jí Bůh byl blízko, kdy byla svědkem narození, kdy byla svědkem zázraku. A třeba se jí, když nechápala, hodilo, že věděla, že se zázraky dějí.

Také asi zrovna v letošním roce moc nerozumíme, co se to děje kolem nás.

Přemýšlíme o smyslu, o podstatě, o Bohu, také o covidu a dalších věcech, o kterých se nepřemýšlí vůbec snadno. Máme své vlastní příběhy, někdy hodně zamotané. Ale někdy (přece) můžeme odložit sebe a své cíle. Někdy jsme podobně jako Marie svědky

zázraku, protože zázraky se dějí i dnes. A někdy je i nám Bůh nenápadně blízko. Kéž si na to vzpomeneme, až budeme zase nad něčím kroutit hlavou.

Pavel Janošik

Slovo šéfredaktora

Byl a je to zvláštní rok. Rok, který je poznamenán emocemi, zmatky, ale také smrtí. Rok, kdy jsme se učili žít v novém prostředí, v nových podmínkách, hledali nové vztahy. Rok, kdy se podceňovala nemoc a rok, kdy se ukázalo, že nic podceňovat nejde.

Pro církev je stále prvořadou otázkou jak jsem obstál, jak jsme obstáli? Zůstali jsme věrní Kristovu Slovu? Jak jsme obstáli my, nositelé evangelia, když se tak označujeme? Pokud pravidelně sledujeme webové stránky církve, našeho sboru, pokud čteme pravidelná církevní periodika, pak máme pocit, že církev není pasivní. Jejím úkolem není vykonávat odbornou zdravotní pomoc na vysoké úrovni, ale, a to hlavně, přinášet potěšení a povzbuzení. Sám nejsem příznivcem on-line slova, ale na druhou stranu a s hlubokou pokorou musím říci, že toho církev úžasně využila. Pravidelně každý den vysílala povzbuzující slovo jak kazatelů, tak i laiků. Když jsme byli uvázáni v neděli doma, mohli jsme si vybrat z několika typů bohoslužeb. To byla práce církve, zvěst, potěšení, povzbuzení, díky za to. S jednou dvojicí našich mladých kazatelů vedeme ve Zpravodaji i na toto téma zajímavý rozhovor.

A pak zde byla veliká armáda těch, kteří pracovali jako dobrovolníci. Je pravdou, že nebyli vždy všichni z nejrůznějších důvodů přijímáni, sám jsem byl odmítnut na dvou místech, ale mnozí se prosadili a pomáhali. Nejen tím, že dělali těžkou práci, jako je

výměna prádla, převlékání, koupel, pomáhali při jídle, ale také dovedli pohladit, říct pěkné slovo, potěšit. V našem Zpravodaji je rozhovor s Hankou Plachou, která bojovala jako jeden z mnoha v první linii, v brněnské nemocnici Sv. Anny v korona týmu. Je to jeden příklad za všechny, takovýchto dobrovolníků je, bylo a také bude mnoho. Nakonec s obětavými dobrovolníky jsme se mohli setkat i v našem sboru, kde mnohé sestry navštěvovaly ty, kteří jsou osamocení. Moc jim za to děkujeme.

Dne 5. prosince 2020 jsme se rozloučili s br. Antonínem Plachým. Pokud máme informace, byl to poslední žijící zakládající člen opavského sboru. Ve Zpravodaji mu věnujeme památku.

Součástí svátečního Zpravodaje je i poezie. S básněmi opavských básníků Ivana Stuchlíka a Katky Kopecké jsme se již setkali, jsou vždy naším potěšením.

Římskokatolický opavský děkan Josef Veselý byl, obzvlášť pro nás starší, nezapomenutelnou postavou opavské církevní scény. Byl to nejen významný člověk, který prošel komunistickými kriminály, byl to člověk otevřený ekumenismu, přátelským rozhovorům, vždy si udělal čas pro druhé. Jeho dílo je rozsáhlé, má co říci, zaposlouchejme se do něj.

Další báseň pochází z pera Václava Renče. Uvádíme jeho básně i když jsme si vědomi, že byl silným kritikem liberální politiky.

V roce [1938](#) napsal [nekrolog Karla Čapka](#), v němž jej označil za nepřítele číslo tři českého národa a jeho katolicko-křesťanského vědomí. Básně Václava Renče jsou prodchnuty nejen upřímnou vírou, ale také zkušenostmi s pobytem v komunistických kriminálech.

A pak ještě přidáváme krátkou povídku římskokatolického katolického kněze Bruna Ferrera. Tento italský salesián vydal spousty knih, z nichž každá je malým pohlazením po duši. Užijte si ji.

Další Zpravodaj vyjde na jaře příštího roku. Když se podíváme do historie našeho periodika, vidíme spoustu čísel, zajímavých příspěvků, rozhovorů. Rádi bychom tuto kvalitu udrželi. Děkujeme mnohým dopisovatelům (i v tomto Zpravodaji se můžete setkat s novými jmény). Na druhou stranu potřebujeme obměnu. Bratr kurátor Viliam Kušník to s námi táhne od počátku. Jeho práce je náročná, ale určitě ji lze

předat. Viliam v samostatném článku uvádí, že končí ve funkci grafika a stručně popisuje, co tato práce obnáší. Prosím, abyste se nad tím zamysleli, buď se sami nabídli, nebo někoho doporučili. Viliam ochotně kohokoli zaučí.

Ze zpětných reakcí slyšíme, že Zpravodaj je zajímavý a čtivý. V této fázi bychom vás rádi poprosili, abyste zvýšili jeho nabídku, zkrátka se stali jeho roznašeči. Máme vždy připravenou hromadu vytištěných Zpravodajů, které čekají na své čtenáře. Mohou to být vaši příbuzní, známí, kamarádi, lidé osamělí, lidé, kteří by chtěli slyšet něco o církvi, o opavském sboru. Tímto uděláte radost nejen obdarovaným, ale všem spolupracovníkům, kteří se na tomto náročném díle podílejí.

Redakční rada vám do příštího roku přeje mnoho osobní radosti, zdraví a vědomí, že jsme v jedné církvi, jejímž Pánem je přicházející Pán Ježíš Kristus.

Tonda Plachý šéfredaktor

Kalendář akcí ve sboru

Vzhledem k epidemiologické situaci se konání bohoslužeb a církevních akcí odvíjí dle opatření vydaných vládou. Aktuality sledujte na webových stránkách sboru – www.evangeliciopava.com.

V případě dotazů, potřeby pomoci, či zájmu neváhejte kontaktovat faráře sboru.

pavel.janosik@evangnet.cz, mobilní telefon: 739 517 284

Vánoční přání

Milé sestry a bratři,

Martin Luther krásně vystihl podstatu Vánoc těmito slovy: „Narození Ježíše v Betlémě není žádný jednorázový příběh, ale je to dar, který je tu napořád.“

Rádi bychom vám popřáli, aby se vám i o letošních svátcích otevíralo, co všechno Ježíš Kristus do tohoto světa i našich příběhů přinesl a přináší. Ať vás on sám provází a posiluje ve zbývajících dnech tohoto roku i v tom následujícím.

Za staršovstvo sboru Viliam Kušník a Pavel Janošik

Slovo kurátora

Milé sestry a bratři, milí přátelé,

chtěl bych vás oslovit v adventní době se slovem pokoje a radosti. Asi je zbytečné, kdybych tady psal o tom, jak je tato doba jiná, že trvají omezení a podobně. Slyšíme to z každé strany. Vlastně mnohé není tak, jak jsme byli zvyklí. Na jaře jsme očekávali, že se vše brzo vrátí do normálních kolejí. Nyní zase čekáme... A nečeje se tak, život bude jiný, zvyklosti pozměněné...

Doba adventu je taky dobou očekávání a vlastně mě napadá paralela s naší situací, že narozením malého děťátka v jeslích se také mnoho změnilo. Tehdy čekali krále, který národ vysvobodí a narodilo se dítě v chudobě. Tak i letos to bude jinak, možná méně ruchu na ulicích, méně nakupování a shonu. Více se budeme radovat z toho, že po období nucené izolace se opět scházíme ve společenství a se svými blízkými.

Připomeneme si, že se Bůh stal člověkem, přišel mezi lidi, prožíval naše starosti a radosti. Právě to je pro mě povzbuzením, že je Bůh s námi i v této době, rozumí tomu, co prožíváme, je nám nablízku a my mám možnost ho do svého života pozvat.

Jestli se nám naše očekávání naplní nebo ne, není jisté, ale jistotu máme v přítomnosti Ježíše mezi námi.

Přeji Vám, ať dobu adventu prožijete v pokoji, ve zdraví a v očekávání radostné zvěsti z narození našeho Pána Ježíše Krista.

Viliam Kušnír

Historie sboru

Vzpomínky bratra faráře Karla Veselého, který působil v Opavě od 25. 8. 1947 do 31. 12. 1957, díl 9

Dne 10. 5. 1953 jsem konal naposled služby Boží v ústavu duševně chorých.

Služby Boží v opavské věznici

(poprvé na Velikonoční pondělí 29. 3. 1948, naposled o Vánocích 25. 12. 1949 s vysluhováním svatě večere Páně; 15 účastníků).

Než se dostanu k líčení práce v diaspoře – v kazatelských stanicích, chtěl bych se na chvíli zastavit u práce mezi vězni. V té době, kdy jsem působil v Opavě, byl velitelem věznice nadporučík XY. Byl to evangelík. Ten přišel před Velikonoce r. 1948 ke mně na faru s dotazem, zda bych nemohl přijít do věznice a vykonat tam služby Boží pro vězně – evangelíky. Prohovořili jsme tuto otázku z hlediska mých časových možností – konal jsem

služby Boží na řadě míst – a dohodli jsme se na 8 hodin ráno na Velikonoční pondělí dne 29. 3. 1948. Při těchto prvních službách Božích byla účast 12 vězňů. Konaly se v místnosti, kde nebyl žádný nábytek, jen stůl, přikrytý bílým ubrusem a židle pro mě. Stěny byly úplně holé. Vězňové, kteří se účastnili bohoslužeb, stáli. Přítomni byli dva dozorcí, kteří vězně do této „bohoslužebné místnosti“ přivedli a po skončení zase odvedli do cel. Přítomen byl také velitel věznice. Vězňům nebylo dovoleno se před ani po službách Božích se mnou bavit. Jen jeden vězeň měl výsadu. Byl v bílém lékařském pláští, pod kterým měl vězeňský pruhovaný oblek. Bylo mu něco mezi 35 – 40 lety. Byl to skutečně doktor medicíny, dělal vězeňského lékaře, ale byl vězeň. Ten

se vždy po bohoslužbách přidal ke mně a hovořili jsme spolu. Dozvěděl jsem se od něho, že byl odsouzen národním soudem v Ostravě pro spolupráci s Němci (kolaborantství) na 9 roků vězení. Pocházel z Ostravy a nad tím odsouzením si kladl otázky (nebyl to germanofil nebo nacista), ale hlouběji jsme o tom nehovořili. Také jsem se nedověděl, čeho se dopustili ostatní účastníci mých bohoslužeb (byli to zločinci nebo političtí vězňové?) a hodně jsem si lámal hlavu nad tím, co a jak kázat zde ve věznici, aby to vězně oslovilo. Zkušenosti ani teoretické vědomosti o práci s vězni jsem neměl, podobně jako o práci v psychiatrické léčebně. Kázal jsem nakonec tak jako při službách Božích s normálními posluchači. Ať už se stavěli tito vězeňští posluchači ke Slovu Božímu jakkoliv, postupně jich přibývalo a mám za to, že určité ovoce tato má služba přece jen přinášela. Ne-li nic jiného, tedy aspoň to, že čas od času mohli prožít jednu hodinu v normálním lidském ovzduší, kde měli příležitost se nad sebou zamyslet, zamyslet se nad smyslem života apod. Také jsem tam vysluhoval několikrát svatou večeří Páně. Postupně posluchačů přibývalo a vytvořil se vnitřní vztah mezi nimi a mnou. Stalo se pak nejdříve, že vězni šli (ve všední dny) ve dvojstupu do práce po Lidické ulici, na níž na konci byla věznice a na jejím začátku náš sborový dům, takže jsme se leckdy potkali. A tu vězňové mě zdravili, mávali na mě rukama a usmívali se. Dávali mně tak najevo, že mě poznali a že z toho mají radost. Jednou jsem se setkal – také na Lidické ulici – se starými manželi, oba šediví, nejméně přes 60 roků. Pozdravili mě německy a dali se se mnou do řeči. Říkali mně, že jsou Rakušané a že za pár dní odjíždějí do Vídně. Když jsem se jich ptal, odkud mě znají, řekli mi, že chodili ve věznici na mé bohoslužby, a děkovali za

tuto službu. Prý je ty bohoslužby velmi posilovaly. Patrně takových vězňů tam bylo víc. Ještě bych zde uvedl zajímavé stanovisko k církvi, které mi sdělil onen lékař – vězeň, o kterém jsem se zmínil na předcházející stránce. Říkal mi: „Já jsem katolík, ale chodím na vaše bohoslužby rád. Vím, že vaše (evangelická) víra je bliž pravdě než církev římskokatolická. S mnohými názory a dogmaty církve římskokatolické nesouhlasím, ale zůstávám členem této církve, protože mě posiluje vědomí, že je to církev světová, že je to velká organizace, rozšířená po celém světě. Toto vědomí, že patřím do tak velikého společenství, mně dodává odvalu a potřebné sebevědomí.“ Takových lidí – se stejným stanoviskem – je v církvi římskokatolické patrně mnoho.

Zde ve věznici jsem konal služby Boží a o svátcích (vánočních, velikonočních a svatodušních) vysluhoval sv. večeří Páně celkem dva roky. Poslední služby Boží s vysluhováním sv. večeře Páně jsem tam konal o Vánocích dne 25. 12. 1949. Když se po únorových událostech v r. 1948 komunistická strana ujala moci a státní správy, začala postupně činnost církevní omezovat. Začaly se připravovat zákony o státním dozoru nad církvemi a stát začal více sledovat práci církvi. Koncem roku 1949 přišlo nějaké nařízení, že ve věznicích se služby Boží konat nemohou z toho důvodu, že „součástí trestu pro vězně je i to, že nemají možnost se účastnit kultu“.

V léčebně pro duševně choré se služby konaly až do června roku 1953. Naposled jsem tam kázal 10. 5. 1953 na text Efez. 6, 16 – 19. Zákaz konání služeb Božích v léčebných ústavech byl odůvodněn tím, že účast na bohoslužbách může vést k vnitřnímu rozrušení pacientů a tím ztížit léčení. Myslím si, že jak vězňové, tak pacienti psychiatrické léčebny litovali

toho, že již nemají možnost účastnit se slyšení evangelia, a já jsem litoval, že nemohu těmto bratřím a sestřám sloužit dál zvěstí slova Božího, ale jsem vděčný aspoň

za tu dobu, pokud jsem jim sloužit mohl. Byly to pro mne zajímavé a užitečné zkušenosti.

Pokračování příště

Rozhovor ...

s Hankou Plachou

V první linii

Jak ses dostala do Brna?

Chtěla jsem jít studovat buď do Brna nebo do Olomouce, nakonec vyšlo Brno a jsem za to ráda, rozhodně bych neměnila.

Jak ses stala dobrovolníkem v nemocnici?

Vzhledem k tomu, že jsou školy zavřené a hudební výchova se nevyučuje, mám jen pár online hodin se žáky, proto jsem se rozhodla, že nebudu sedět doma a pomůžu, kde je to potřeba. Už dřív jsem chodila do Vojenské nemocnice hlídat a doučovat děti zaměstnanců, nyní jsem se dívala v aplikaci "MUNI pomáhá" na žádosti, kde je potřeba pomoc. Zaujala mě nabídka, kde hledali zdravotnický i nezdravotnický personál na 12 hodinové směny 4x do měsíce. Jednalo by se o roznos jídla, stlaní postelí... Je to soukromá klinika Surgal, která ale funguje jako nemocnice. V informacích bylo napsané, že zařízení bude zajišťovat péči pro část pacientů FN Brno s již negativním testem. Tak jsem si řekla, to je dobré, nic by mi nemuselo hrozit. Hlavní sestra mě poslala na oddělení následné péče a pak už jsem se na všem domlouvala se staniční sestrou.

Jak ses dostala na covid oddělení?

Moje práce měla být přesně taková, jakou jsem očekávala, nicméně "být k ruce" není vždy úplně ideální. Hned po pár hodinách js me museli umýt a nachystat paní, která

nad ránem umřela.

Dobře, tohle jsem nečekala, ale udělat se to musí.

Na oddělení vůbec nebyli pacienti z

fakulty a už vůbec ne s negativním testem. Ráno jsme měli dva covid pokoje, ale já tam nechodila. Před obědem ale přišla informace, že máme počítat se všemi, jako by byli pozitivní. Pro nás to znamenalo pořádně se chránit - dvoje rukavice, čepice, štít, respirátor, plášť a návleky. Vše se začalo chystat a přestavovat na covid oddělení, šilený zmatek. Najednou už ze mě byla sanitářka. Je prý úplně jedno, že na to nemám vzdělání, mají málo personálu. Vše jsem odkoukala a za dva dny už jsem se orientovala skvěle. Dokonce jsem se asi osvědčila tak, že kromě denních jsem dostala i noční. A rozhodně se nejednalo už jen o čtyři směny.

Co tam děláš?

Jak už jsem psala, je ze mě sanitářka, takže začínáme ranní hygienou, dále je to převlékání postelí, roznos jídla + krmení těch, co to sami nezvládnou, polohování, koupání. Jsme oddělení následné péče, kde jsou víceméně staří lidé. Oddělení je nyní

---

rozděleno na tři části, kde první je čistá (tam se převlékáme), druhá je mezizóna, kde máme štítý a kuchyňku pro pacienty, kam teda v obleku z oddělení nesmíme, proto vznikla další funkce "podavačka" a pak třetí zóna- pokoje a sesterna.

Jak tě berou zaměstnanci?

Všichni jsou tam milí, brigádníků nás je tam asi šest, takže nás berou v pohodě. Někteří obdivují, že jsem do něčeho takového šla (ano, i já občas nechápu, jak se stalo, že jsem na covid oddělení..) a naše staniční je se mnou spokojená a úplně jsem ji nepotěšila, když v prosinci už nepříjdu, protože se vracím do školy.

Jak tě berou pacienti? Jak jim pomáháš?

Pacienti nás vůbec nerozlišují, všichni jsme pro ně sestřičky a jsou vděční úplně za cokoliv. Když mám chvílku, povídají mi své příběhy nebo jim nastavuju televizi, vařím kafe atd. Ze začátku se nás báli, jdou nám vidět vlastně jen oči, ale už si zvykli.

Jak se vyrovnáváš s náročným prostředím - úmrtí, těžké vztahy, samota pacientů?

V době, kdy jsou zakázané návštěvy, jsou tam pacienti úplně sami. Nemáme úplně moc času, ale snažíme se alespoň si s nimi krátce povídat, některým stačí, když je jen chytíme za ruku, pohládíme. Asi

nejtěžší je vidět, jak se nám někteří horší před očima každým dnem. Smrt je tam teď docela častá, ale říkám si, že už je jim lépe. Člověk si to nesmí moc brát, ale někdy je to těžké.

Jak se máme chránit před nákazou? A je to vůbec důležité?

Chránit se je určitě důležité, rozhodně pořádné mytí rukou. Přejde mi, že hodně lidí na to kašle, nemají návyky, ani po použití záchodu si ruce neumyjí a pak se nemůžeme divit. Dále jsou tady roušky, respirátory. Já teď nosím už všude respirátor, protože jsem na covid oddělení, nechci nikoho nakazit. Hned po příchodu domů jdu do sprchy a umývám si pokaždé i vlasy, oblečení dávám do špinavého prádla. Sice chodíme každých pět dní na testy, ale nikdy nevíme. Co mi trochu vadí je to, že lidi v obchodech nedodržují rozestupy, nevíme, kdo stojí před nebo za námi. Fronty jsou někdy na dlouho. Nechci to ale nějak přehánět, v přírodě roušku nenosím. Myslím, že stačí používat selský rozum. Omezení kontaktů je teda taky asi lepší, i když třeba v mém případě už mi z toho dost hrabe :D. Doufám, že se situace co nejdřív zlepší a budeme se moct vrátit k běžnému životu, už nám to všem chybí.

Dílna, jakou svět neviděl

Od roku 2008 v našem sboru probíhaly výtvarné dílny – velikonoční a vánoční. Rok 2020 se zapíše do dějin našeho sboru tím, že dílny nebyly. Na jaře 2020 se díky covidu 19 dílna zrušila a na podzim přišla druhá vlna tohoto onemocnění. Sborové osobní setkávání opět nebylo možné. Bylo ovšem potřeba zajistit finanční prostředky pro

chlapce Allana, kterého náš sbor podporuje. Vznikl nápad uskutečnit „dílnu, jakou svět neviděl“, což prakticky znamenalo, že každý, kdo chtěl, mohl doma něco vyrobit a výrobky dát k prodeji v kostele během adventu. Nebudu Vám lhát – všechno zorganizovat byla dost náročná práce týmu lidí, kteří si psali, volali si, vyráběli a

chystali. Když jsem v sobotu večer na faře viděla vše nachystané na dvou prodejních místech, měla jsem strach, zda lidé dorazí a něco si koupí. A... dorazili a koupili! Takže musím opravit začátek svého článku – rok 2020 se zapíše do dějin sboru tím, že jarní dílna sice nebyla, ale ta vánoční předčila všechna naše očekávání. Vybrali jsme dostatek peněz na

podporu Allana a co víc, ujistili jsme se, že jsme tým, že se dovedeme domluvit a budovat něco společného, i když se nemůžeme vidět. Děkuji všem, kteří jakkoli přispěli ke zdaru „dílny, jakou svět neviděl“, děkuji všem stálým našeho sboru a děkuji i těm, kteří s námi – byť na dálku – byli poprvé.

Simona Kopecká

Rozhovor ...

s Pastoral Brothers – faráři youtubeři

Rok 2020 přesunul mnohé nejen církevní aktivity na sociální sítě, máme on-line bohoslužby, nedělní, dále, a díky sociálních youtuberské Brothers.

farářů se známější a rozdělují věřících i ty, kteří je ty, kterým videa

zbožná, dokonce až heretická. Pastoral Brothers – to je Jakub Malý, seniorátní farář, a Karel Müller, seniorátní farář pro mládež, oba z pražského seniorátu. Můžete je vidět na youtube kanálu (<https://www.youtube.com/c/PastoralBrothers/playlists>), facebooku (<https://www.facebook.com/pastoralbrothers>), při vysílání on-line bohoslužeb z libeňského sboru a nedávno jsme měli možnost je vidět na ČT 2 při nedělní bohoslužbě z Centra Matky Terezy v Praze Hájích.

on-line staršovstva na mnozí možná brouzdání po sítích objevili duo Pastoral Tato dvojice evangelických stává stále asi tak trochu společnost nevěřících na mají rádi a na jejich krátká připadají málo

Seznamte se s Jakubem a Karlem prostřednictvím krátkého rozvoru:

Kdy a kde Vaše youtuberské duo vzniklo?

J: Naše duo vzniklo na podzim roku 2018. Účastnili jsme se Sjezdu (nejen) evangelické mládeže v Pardubicích a po “práci” jsme si zašli na pivo. Karel měl nápad na natáčení youtube videí pro mládež a měl i pro naši dvojici název Pastoral Brothers. Já se začal strašně smát a přišlo mi to jako bezva nápad.

Za 14 dní jsme se sešli k natáčení prvního videa, které jsme natáčeli na mobil přený o knihy na stole.

Romana Mazura, libeňského faráře a seniora pražského seniorátu označujete jako Pastoral father. Jaká je (či byla) Romanova úloha ve Vašich životech?

J: Roman Mazur je můj kamarád. Byl mým mentorem na vikariátu a následně i šéfem a kolegou, protože je pražským seniorem a já jeho seniorátním farářem. Roman je Batman a já Robin pražského seniorátu. Naši činnost podporuje, jak to jenom jde, i když ne se vším po obsahové stránce souhlasí. :-)

K: Roman za mnou přišel na začátku vikariátu a nabídl mi místo seniorátního faráře pro mládež. Mě tahle nabídka hodně zaujala a rád jsem ji přijal. To jsem vůbec netušil, kam mě to za ty tři roky zavane.

Když se vrátíte k Vaším létům na ETF, jak jste se na tuto školu dostali?

J: Já měl tenkrát obrovské štěstí, protože se v rok mé přihlášky na ETF zrušily přijímačky a tak mě vzali automaticky. Poté, co jsem se stal křesťanem (ve třetáku na gymplu), jsem k tomuto povolání směřoval. Byl jsem křesťanství plnej a navíc mě k této práci velmi

inspiroval Štěpán Brodský, farář, který mě křtil. Je skvělý kazatel.

K: Já jsem v posledním ročníku gymnázia přemýšlel, co mám studovat. Jeden kamarád mi řekl, že bych mohl zkusit teologii, když mě ta náboženství tak moc zajímají. Dlouho jsem o tom uvažoval, nebyl jsem si vůbec jistý, jestli bych na takovou školu měl jít. Ale nakonec jsem se rozhodl podat přihlášku. Během dalších let jsem dozrával k rozhodnutí se stát farářem.

Který byl Váš nejoblíbenější předmět? A vyučující?

J: 1) Religionistika - Pavel Hošek, 2) Etika - Jindřich Halama, 3) Starý Zákon - Martin Prudký. Ale fantastický byli všichni.

K: 1) Religionistika - Pavel Hošek a Zdeněk Vojtíšek, 2) Historická teologie - Ota Halama, 3) Starý zákon - Petr Sláma a Nový zákon - Milan Mrázek

Kdybyste měli toho druhého popsat jedním slovem, bylo by to:

J: Vtipný!:-)

K: Komický!

A teď sami sebe – Jakub = vtipnější :-D
Karel= komičtější

Jedno z Vašich prvních videí se jmenovalo "Jaký Bůh není". Jaký Bůh tedy je?

J: Je Abrahamův, Izákův a Jákobův; El Šadaj; JHVH; Pán; Otec, Syn, Duch svatý, Alfa a Omega.

K: Je tu pro každého z nás. Nabízí nám svou pomocnou ruku. Ukazuje nám směr.

Během poměrně krátkého času jste se stali hvězdičkami sociálních sítí, co děláte proti tomu, abyste nezpychli?

J: Čtete si komentáře, které nám ten pyšný měch v hrudi vždy propíchnou. Nasloucháme svým partnerkám, které nám nastavují láskyplné a zároveň upřímné zrcadlo.

K: Snažím se si to nepřipouštět.

Přepadla Vás již někdy při Vaší práci tzv. ponorka? Jak proti ní bojujete? Nemáte v plánu přibrat do svých řad někoho třetího (třeba ženu)?

J: Ponorka nás zatím nepřepadla. Pracujeme spolu rádi. Zřejmě to je tím, že spolu nepracujeme každý den, ale tak jednou v týdnu. Zbytek týdne jsme zase sólo faráři. O nikom třetím zatím neuvažujeme, ale kdyby vznikly Pastoral Sisters, byla by to pecka.

K: S Jakubem se mi pracuje moc dobře. Umíme spolu komunikovat. Myslím, že jsme se za tu dobu stali i dobrými přáteli. Třetího přibrat neplánujeme.

A co dál – na co se z dílny PB můžeme těšit?

J: Máme teď čerstvě podcast, ve kterém se věnujeme teologickým otázkám mnohem hlouběji než v našich videích. No a zatím připravujeme projekt takových alternativních bohoslužeb, ale to je zatím v přípravách, takže se o tom nebudeme víc rozepisovat.

K: Amen.

Simona Kopecká

Jak jsem připravovala nedělní školu

Možnost připravit si takzvanou on-line nedělní školu pro mě byla docela velká výzva. S vyučováním nedělní školy jsem sice už nějaké menší zkušenosti měla, tohle ale bylo něco úplně nového. Na mou nedělní vyšlo téma Vzkříšení Lazara z Janova evangelia, což je poměrně dlouhý text, sice známý, ale interpretace ne úplně snadný (ani pro děti, ani pro dospělé). Ponořila jsem se tedy do známých i neznámých hlubin internetu, Bible a Parabile.

Po dvou dnech poměrně intenzivní práce jsem konečně byla spokojená. Předě mnou svítil několikastránkový dokument s částí textu věnovanou nejmladším, starším i dospělým (mládežníkům, rodičům dětí a učitelkám nedělní školy). Hlavní požadavek Símy, garantky on-line nedělní školy, který zněl: „Hlavně ať je to krátké,“ se mi sice splnit nepodařilo, ale doufala jsem, že

s pomocí příběhu, písni a krátkého videa se mi podaří předat hlavní myšlenku daného biblického textu. Po stisknutí tlačítka odeslat jsem už mohla jen čekat do neděle. Bude se to někomu líbit? Vyloží si to děti tak, jak jsem to zamýšlela? Zazpívá si vůbec někdo přiložené písni?

Nejtěžší na přípravě této formy nedělní školy je ta absolutní absence zpětné vazby. Několik lidí se mi sice ozvalo (a já jsem jim za to opravdu vděčná), ale i přes to na člověka po odeslání čeká hlavně nekonečně tichý monitor. Žádné emoce v očích, žádné úsměvy, žádné otázky dětí. Já ale stejně doufám, že někde za druhým monitorem ty dušičky a jejich výrazy, průpovědky a úsměvy byly. Sice jsem je neviděla, ale byly tam.

Kateřina Kopecká

Nedělní škola v domácím prostředí

Milí bratři a milé sestry, chtěla bych Vám přiblížit, jak v této nelehké době probíhá nedělka pro děti v domácím prostředí.

Během neděle si uděláme s dětmi chvilku, kdy se spolu zamyslíme nad slovem

Božím. Od našich učitelek nedělky si vytiskneme podklady z emailu, kterými se budeme zabývat. Děti si vytvoří prostředí jako v nedělce – seřadí židle, posadí plyšáky a výuka může začít. Přečteme a vysvětlíme si daný biblický text, zazpíváme písničky, případně zahrajeme hru a na závěr se pomodlíme.

Přesto, že jsme doma sami, tak cítíme sblížení i s ostatními dětmi a členy sboru.

I malá domácí nedělka nás naplňuje a sblíží s Pánem Bohem i s Vámi všemi a věříme, že brzy nastane chvíle setkání ve sboru. Chtěla bych poděkovat sestře Simoně Kopecké, která nám každý týden nedělní školu rozesílá, ale také všem ostatním, kteří se podílejí na přípravách pro domácí nedělku.

Martina Švestková

Adventní nedělní škola v parku a vánoční prodej

V neděli 29. 11. 2020 se sešlo 13 dětí a jejich rodiče v parku „pod Ptáčákem“, abychom si společně připomněli, co nám přináší advent, společně se ztišili a zahráli hru. Došli jsme na naši faru, kde už byl nachystaný prodej výrobků z letošní „vánoční dílny, jakou svět neviděl“. Koupit jsme si všichni mohli nádherné adventní věnce, ovocné i bylinkové čaje, perníčky, svíčky, vánoční šišky, dětské vánoční adventní pytlíčky, výrobky z levandule,.... Zajímavou novinkou byly nakládané hermelíny a vaječný koňak a roušky. První adventní neděle se vybralo 9 406 Kč a tak se

nám všem podařilo dosáhnout výše pravidelného ročního poplatku v rámci „Adopce na dálku“. Bylo nádherné sledovat, kolik věcí členové sboru doma připravili. Chtěla bych poděkovat ses. Simoně Kopecké za všechnu tu práci a koordinaci vánoční dílny a následného prodeje, ale také za fajn venkovní nedělku i adventní materiály pro děti na doma a výborné s láskou pečené linecké srdíčko, které každý dostal.

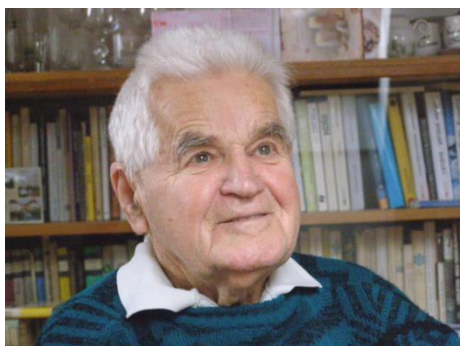
Zdenka Jančářová

Vzpomínky bratra Antonína Plachého staršího při výročí opavského sboru

Do Opavy jsem přišel v říjnu roku 1945, nastoupil jsem zde vojenskou prezenční službu, která trvala 23 měsíců, bylo mně 22 let. V té době byla Opava, zvlášť ve svém středu, plná hromad cihel, rozbitých domů po bombardování a dělostřeleckých bojích.

Když jsem mohl poprvé v neděli z kasáren ven, ohlížel jsem se po shromáždění. Věděl jsem, že v Opavě byla kazatelská stanice, která patřila Ostravě. Samozřejmě za války neexistovala a po válce se konaly bohoslužby ve škole, v normální třídě, která

byla v parku. Konaly se každou neděli. Německou evangelickou faru i kostel obsadila církev Československá husitská. Kostel byl poškozen dělostřeleckou palbou a bratr Ing. Brodský a bratr stavitel Slováček postavili v kostele lešení a zhruba zajistili opravy. Kostel byl poškozen dělostřeleckou palbou ve své věži a ještě jako voják pamatují, že se bohoslužby začaly konat v kostele.

Kázal tu bratr farář Kryštofek z Krnova, někdy bratr farář Kantorek z Ostravy, jinak se konaly bohoslužby čtené. Z Ostravy se tu přestěhovala rodina Kadlecova, s jejíž dcerou jsem chodil do sdružení a tak jsme i tady založili sdružení a scházeli jsme se na bývalé německé faře, kde v té době ještě nikdo nebydlel. Chodilo nás mladých kolem patnácti. Vzpomínám na dcerky Adámkovy, syna pokladníka sboru bratra Kadlece, obchodníka na Olomoucké třídě. Po ukončení vojenské služby jsem se vrátil domů do Ostravy, kde jsem měl zaměstnání. V roce 1949 jsem se do Opavy vrátil. Komunisté zlikvidovali živnostníky a já na inzerát dostal místo na Ředitelství pošt. Našel jsem si svobodárnu na Kylešovském kopci. Neděle i některé všední dny jsem jezdil do Ostravy, kde jsem byl předsedou sdružení.

V Opavě v té době vznikl samostatný sbor, který si zvolil za faráře bratra Karla Veselého z Prusinovic, s kterým jsem se znal ze seniorátu. Ten ze dvou domů na

Lidické ulici vytvořil tento objekt, ve kterém dodnes bydlí farář, kostelník a konají se tady bohoslužby. V roce 1951 jsem se oženil, dostal jsem podnikový byt na Machově ulici a stali jsme se i s manželkou členy opavského sboru. Byl jsem krátce po nastěhování kooptován do staršovstva a později zvolen kurátorem místo bývalého bratra kurátora, který byl soudcem a na svou funkci musel rezignovat z důvodu tlaku tehdejšího komunistického režimu. V té době jsem byl nejmladším kurátorem v naší církvi. Po odchodu dvou rodin z našeho sboru, bratra Gebauera a Kopeckého do nově vzniklé Církve bratrské, jsem se stal laickým kazatelem. Měl jsem už nějakou přípravu, protože seniorát pořádal kurzy pro laiky, pořádal přednášky profesorů pražské teologické fakulty. Později se přidal i bratr Kubečka.

Bohoslužby se konaly v Deštném, Horním Benešově, Lichnově, Sosnové, Heralticích, Sudicích. Bratr farář Veselý konal také bohoslužby jednou měsíčně v ústavu pro nervově choré a věznic. Skoro každou neděli po obědě jsem jel autobusem do vesnic, kde se konaly bohoslužby. Někdy to byly i dvojce jako např. v Lichnově a Sosnové, do Lichnova se šlo ze Sosnové pěšky. Náboženství se zpočátku učilo téměř ve všech stanicích, v Opavě, pokud vím, téměř na všech školách. Náboženství v kazatelských stanicích učil bratr farář. V Opavě byla učitelka, která, když si našla výhodnější zaměstnání, odešla. A tak mě sbor pověřil učit náboženství na dvou školách. Pracoval jsem do dvou hodin v Ostroji na Těšinské ulici, potom jsem nasedl na kolo a učil jsem hodinu na obecné škole na ulici Hany Kvapilové a hodinu na Mírové. Dokonce jsem byl za to placen i Ministerstvem školství.

To netrvalo dlouho, později se děti musely písemně do náboženství přihlašovat, rodiče byli všelijakým způsobem zastrášováni a tak

---

brzo nato vyučování skončilo. Ve sboru jsem také vedl nedělní školu. S manželkou jsme zpívali v dost početném pěveckém sboru. Vedl ho varhaník bratr Pelán, později bratr Vymětal. Rád vzpomínám na rodiny i na jednotlivé členy sboru. Byla to sestra Štajnerová, sestra Hružová - její manžel měl zahradnictví, které zásobovalo sbor květinami, sestra Kohoutková, bratr Ševčík – milovník sborového zpěvu, sestra Čupová – primárka na psychiatrii, dále rodiny, které tvořily pilíře sboru - rodina Hromadova, Volkmerova, Slováčkova, Kubečková, Lojzákova, Podhráští, Škréčkovi, Kynčlovi, sestra Vanda Kosovská v Horním Benešově, bratr Stehlík ze Sosnové, bratr Macháček z Deštného, Jelínkovi z Heraltic a mnoho dalších.

Deset let jsme pak dělali s manželkou kostelníky a náš byt byl vždy otevřen všem členům sboru. Naše děti měly spoustu babiček i tet, z pozdější doby rád vzpomínám i na spolupráci s bratrem farářem Košťálem i jeho manželkou, se kterou jsem se znal již z mládeže. Vidím i dnes čtyři kluky a jednu holku jak na dvoře hráli fotbal a jiné hry.

Komárkovi, rodině Kopřivových a Havrankových a všem dalším, kteří nám připravili pohoštění a pěkný zážitek.

Dá se říci, že opavský sbor byl před odchodem bratra faráře Veselého do Ostravy jako jeden z prvních pohraničních sborů stabilizován.

Nakonec z mého vyprávění ještě pár slov, proč jsme z Opavy odešli. Manželka onemocněla těžkým astmatem. Doktorka nám doporučila změnu pobytu, a protože se mi naskytla příležitost změny bytu v Hlučíně, tak jsme Opavu opustili. A přece zůstal v rodině jeden, který na Opavu nezapomněl. Pořád nějak na ni myslel, a když se naskytla příležitost, tak se můj syn nastěhoval zpět. I my jsme tím s opavským sborem nějak neztratili kontakt a tak je tomu dodnes.

Sestry a bratři, děkuji za tuto chvíli, kdy jsem mohl opět vzpomínat na sice nelehkou, ale radostnou práci v opavském sboru. V této chvíli chci projevit vděčnost všem Vám, se kterými jsem se mohl a můžu setkávat, ale v prvé řadě milostnému Hospodinu, který mě i celou rodinu provázel a provází i v těchto chvílích.

Zvířecí sněm o vánočních svátcích

Bruno Ferrero

Kdysi dávno svolala zvířata sněm. Liška se zeptala veverky: "Co pro tebe znamenají Vánoce?"

Veverka odpověděla: "Pro mne Vánoce znamenají krásný stromček ozdobený spoustou svíček a cukrovím, které mám tak ráda."

Liška se připojila se svou představou: "Pro mne samozřejmě nesmí chybět voňavá pečená hu síčka. Bez pečínky by to opravdové Vánoce nebyly." Do řeči se jim vložil medvěd:

"Vánočka! O Vánocích musím mít obrovskou sladkou vánočku!"

Slyšet se dala také straka: "Podle mne jsou o Vánocích nejdůležitější krásné a zářící šperky.

O Vánocích se má všechno jen trpytit." Pozadu nechtěl zůstat ani vůl: "Vánoce dělá Vánocemi teprve šampaňské. Já bych ho vypil klidně dvě lahve!"

A osel, který to už nevydržel, se rychle zmocnil slova: "Vole, zbláznil ses? Vždyť na Vánocích je nejdůležitější Ježíšek. Copak jsi na to zapomněl?" Vůl se zastyděl, sklopil velkou hlavu a zabučel: "A vědí to vůbec lidé?"

z knihy [Vánoční příběhy pro potěchu duše](#) , vydal: [Portál](#)

Trocha poezie...

Vstávají ze sna pastýři

Báseň Václava Renče

z knihy Zpěvy u jesliček

Vstávají ze sna pastýři
a díví se a žasnou.
A bez váhání zamíří,
kde vidí hvězdu jasnou.

Nad holým chlévem z kamení,
co hledí dolů k městu,
hoří to Boží znamení
a osvětluje cestu.

Svolává k chlévu ze všech stran
i anděle i lidi.
A kdo má srdce dokořán,
každý to světlo vidí...

Josef Veselý (1929 - 2010)

A jestli snad v tyto dny
nad domovem tvým
radostná Jitřenka
více se rozjasní

s pastýři
k Betlému
pospěš si

Zaslechneš-li více zpěvu
o lásce vesmírné
o pokoji lidem
o slávě Bohu

zazpívej také
celým srdcem
celou duší
celým svým životem

Jen zřídka králové Mu složí poklonu
a pastýři už k jeslím nespěchají
svět rozechvělý často na pokračí
katastrof na Spasitele čeká
Bůh stále myslí na člověka
jen ať si člověk před Ním utíká

A myslí na tebe a na každého z nás
když v nejrůznější podobě se vrací zas
to Dítě narozené z Panny
když ústa oněmí

at' velebí Ho chrámy

a kámen

Gloria

Mu zpívá

Hvězda

Jednou temná, jednou září
Nenajdeš tu hvězdu v snáři
Jednou svítí, pak zas zhasne
Co na nebi dělá vlastně?
Září jen tak aby byla
Je to z dálky velká síla
Bloudí temným nebem tiše
Protančí snad všechny skrýše
Proč tak sama vprostřed noci?
Celý večer i v půlnoci
Stále hřeje bílým světlem
Uhlazená chladným větrem?
Kolik hvězd má dnešní nebe?
Kolikrát se ptáváš sebe?
Proč ty všechny hvězdy září?
A bez světla jsme samotáři?
Jeden útvar střídá druhý
Slabá je i síla z duhy
Ač bezbarvá, ale jasná
Je ta hvězda tvoje jasná
Každý máme tu svou šťastnou
Hvězdu vlídnou zcela krásnou
Co nám pokoj, lásku dává
Je tak čistá, je tak hravá
Nejednou nás hvězdy hladí
Ať ve stáří nebo v mládí
Při pohledu na tu krásu
Máme jiskru v oku od úžasu
Jedná hvězda pojí druhou
Jak v pohádce zlatou stuhou
Šijí tvary, znaky v trase
Dnes večer a zítra zase
Jsou to všechno světla štěstí
Které snadno temno přelstí
Když je smutno, rozveselí

A z chladna jste rázem vřelí
Nekonečná jsou ta nebe
V kterých spatříš často sebe
Najdeš smysl všeho bytí
Jasný směr ve šťastném žití.

Ivan Stuchlík

Poslední

Poslední nota symfonie se nese k uším publika
Poslední vánoční svíčka slabě zablíká
Poslední tóny houslí znějí do ticha
Poslední kapka rudé krve zasychá
Poslední stránka a poslední věta
Poslední hodiny tohoto světa
Poslední pohyb a poslední póza
Poslední drama a poslední próza
Poslední šance litovat hříchu
Poslední šance odpustit pýchu
Poslední šance napravit chyby
Poslední co by a poslední kdyby
Poslední budou první a první budou poslední
Poslední oběd o pauze polední
Poslední polibek
Poslední objetí
Poslední myšlenka do nebe odletí
Poslední nádech
Poslední výdech odlétá pryč na andělských
křídlech
Poslední vina a poslední nevína
Poslední minuta
Poslední vteřina

Katka Kopecká

Oznámení

Rád bych vás touto cestou informoval o tom, že jsem v redakční radě našeho zpravodaje ukončil práci na pozici grafika. Toto číslo zpravodaje je poslední, na kterém jsem se podílel. Jsem rád, že zpravodaj se stal už samozřejmostí v životě našeho sboru a má své stále přispěvatele a hlavně pravidelné čtenáře. Proto pevně věřím, že se určitě najde pokračovatel/ka a zaujme moje místo v redakční radě. Abych trochu přiblížil, co práce grafika obnáší, tak se to pokusím ve stručnosti popsat. Základem je práce s textovým editorem Word, ve kterém se text formátuje do finální podoby. Texty jsem dostával už po

jazykové korektuře. Texty a jejich umístění ve zpravodaji se řídí podle redakčního plánu ke každému číslu, který vytvoří redakční rada. Je to tvořivá práce, kde je možnost se realizovat dle libosti.

Nic se samozřejmě neudělá samo, tak i tato práce vyžaduje potřebný čas a energii. Víím, že ani jedno nemá nikdo na rozdávání, ale to, co mě pak vždy těšilo, byly vesměs pozitivní odezvy na každé číslo. Utvrdilo mě to ve smysluplnosti této práce. Zároveň je to potvrzením života našeho společenství, že se podílíme na společném díle.

Zájemce s podrobnostmi rád seznámím osobně.

Viliam Kušnír

Jubilanti ... v prosinci, lednu a únoru

(zmiňujeme jména starších členů sboru a prosíme o pochopení, že vzhledem k zákonu o ochraně osobních údajů neuvádíme jejich data narození a bydliště):

Lída Hrdá, Jaroslava Váchová, Anna Volkmerová, Rostislav Mezenský, Josef Luks, Miroslav Jelínek, Emilie Chalupská

Přejeme vám slovy biblické knihy Přísloví: „Hospodinovo požehnání obohacuje a trápení s sebou nepřináší.“ (10,22)

Pane Bože,
mnozí z nás vyhlížejí vánoční svátky
s radostí, ale jiní zrovna teď
prožívají strach nebo trápení.
Prosíme, ať v době adventní
můžeme být se svými blízkými a ať
jsme zdraví. Prosím posiluj
nemocné, pomoz všem vyčerpaným
a unaveným. Povzbud' osamocené.
Prosím, ať mezi lidmi znovu
zavládne láska a naděje. Ať jsou lidé
k sobě slušní nejen o svátcích.
Prosím za to, ať nejsme slepí ke
druhým a ať umíme pomoci tam,
kde je nás potřeba.
Pane Bože, děkuji ti, že jsi nám dal
svého Syna a že si můžeme právě
teď jeho narození připomínat.
Děkuji za vše, co nám dáváš a za
každý nový den. Děkuji za mou
rodinu. Děkuji, že v tobě máme
nadějí i útěchu. Děkuji ti za tvou
lásku a milost a prosím vstup svým
Duchem do našich životů.
Amen

Daniela Poláková

Adresa sboru: Lidická 2, Opava 746 01

**možnost rozhovoru s farářem,
nejlépe po předchozí domluvě - každý
den mimo pondělí**

Farář: Mgr. Pavel Janošík

Kurátor: Viliam Kušnír

Telefon: 739 517 284

Email: opava@evangnet.cz

Web: www.evangeliciopava.com

Facebook: Evangeliciopava

Bankovní účet: 28 00 32 13 97 / 2010

Fond oprav: 25 00 49 98 39 / 2010

Redakční rada:

Šéfredaktor: Antonín Plachý

Členové: Pavel Janošík, Petr Wolf,
Zdenka Jančářová

Jazyková korektura: Helena
Domesová

Grafická úprava: Viliam Kušnír